

GenomPassagen

"Sovbilar" Stockholm - Paris.

Den danska vägtekniiska, landsinspek-
tör Nellesmann har i Dansk Ingenjörfor-
ening framlagt ett intressant projekt
om upprättandet av en automobilroute
från Stockholm via Göteborg och Mal-
mö till Paris.

Euligt är Nellesmanns redogörelse för
projektet skulle detta gå ut på att ska-
pa en genomgående automobilväg från
den dansk-tyska gränsen vid Krusaa,
upp genom Jylland och direkt till Fre-
derikshavn. Det nuvarande danska väg-
systemet motsvarar inte trafikens ut-
veckling. Den planerade vägen skulle
vara 30 meter bred, och några kors-
ningar med järnväg eller landsväg skul-
le inte förekomma. För Jyllands del ha
kostnaderna anslagits till 60 miljoner
kr., fördelade på 20 år. I Frederikshavn
skulle automobilvägen sedan stå i di-
rekt förbindelse med Göteborg, och här
skulle den sedan direkt anknäytas till
den genomgående svenska automobil-
trafik, vilken bl. a. skulle omfatta
"sov-bilar" direkt från Stockholm till
Paris. Routen har också beräknats kunnat
konkurrera med flygposten.

Från Jylland skulle en liknande väg
gå över Fyen, söder om Odense, direkt
genom Själland på liknande sätt som i
Jylland och med direkt anslutning till
biltrafiken Malmö-Stockholm och andra
huvudroutor från Malmö. Detta
vägprojekt har anslagits till kostn. 40
miljoner. Det sammanlagda överslaget
lyder sålunda på 100 miljoner kr., för-
delade på 5 miljoner kr. årligen under
tjugio år. De nödvändiga medlen beräk-
nas kunna tas ut på den danska bilskat-
ten, som redan är ett tiotal år väntas
vara uppe i 120 miljoner kr. Under för-
utsättning att den nuvarande utveck-
lingen fortsätter.

Förslaget har väckt stort intresse i
danska vägtekniiska kretsar, där det
mått både motstånd och omedelbart
när. Även om det hela bör betraktas
såsom tillhörande framtiden, ligger det
i alla fall så mycket realitet bakom, att
projektet nu kommer att undersättas
en sakkunnig kommission.

Tysk medeltidsborg re- staurerad efter svensk plan.

Marienburg före restaureringen.

Tyska ordens forna högberg, slottet
Marienburg i närheten av Danzig, har
under de senaste tre åren varit föremål
för en omfattande restaurering. I den
mått de utförda arbetena varit av bygg-
vetenskapligt art, har man härvid haft
mycket nytta av en gammal ritning
över borgen, som på sin tid påträdades
av svenska riksarkeivets arkitektarskara
för ost- och västprensiska historieforskning.
Denna ritning är utförd av den svenske
ingenjören Olof Hansson och är egent-
ligen en förklaringsplan, avsedd att
komma till utlysning, sedan svenskar
under trettioåriga kriget sett sig i
besittning av staden. Emellertid avbröts
arbetena härmed år 1655, då stille-
stånd ingicks. Med hjälp av Hanssons
trehundraåriga ritning har man på-
träffat en del av mitteltornen och fri-
lagt grundmurarna till ett torn, varjämte
en port återställt i sitt forna skick.

Enligt den berättelse, som slottsbyggnads-
mästaren nyligen avgivit, har även
slottetsinteriören delvis restaurerats. Så-
lunda ha en del fuktskadade väggräf-
ningar av Schaper i kapittelsalen friskrats
upp och altarrummet i ordensmästarens
kapell har belagts med glaserade sten-
plattor, varjämte den yttre stödfen-
stern till ordensmästarens karpdamn på
en längd av 46 m. klättas.

De konsthistoriska samlingarna, som det
gamla slottet numera hyser, sedan dess
förändringsperiod som mestadels (1817-42)
gäst till ända, ha fått ett tillskott i en
värdfull gammal kyrkogård från
Baumgarth. Av katalogen över den be-
römda mynt- och medaljsamlingen har
sjunde häftet nu utkommit.

Juveleraren i platin.
K. Anderson
Hovjuvelerare. Operahuset.

Skrivmaskinsreparationer utföras av HANSON & Co.
Skeppargatan 23. Tel. 738 22.

VARNING!

Innen Ni ger ut Er fem-
ma — jämför den med lyc-
kofemmerna i veckans Afs.
25.000 kronor — från tio till
tusenlappar — inlösas av

ALT för ALA

Notarii Publicii utöva kontrollen!

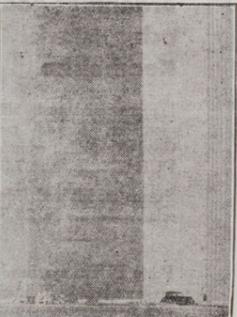
Nytt på sjöfartsmuseet.

Sjöfartsmuseet, Skeppsbron 36, har
fått mottaga följande nya gåvor: av fru
Elsa Cederlund, Brandölsund, en skepps-
luntorna från 1750, av K. S. S. S. dess
100-årsjubileumsmedalj 1930, av Öregrunds
slip en del äldre skeppsinventarier, av
Nesingö hävarv en helmodell av mo-
torbåt, konstruerad av ingenjör Carl
Plym för Stockholmsutställningen 1930,
av hr V. Hildén ett tiotal kopparstick
från 1600-talet, av grevinnan Siri Oxen-
stierna 18 portföljer med handlingar av
amiral J. G. von Sydow över byggnads-
och konstruktions av ångfartyg,
bland dem Amiral von Platen, Jönkö-
ping, Svenska lejonet, Svithiod och Upp-
sala, av hr A. Lindström, Stockholm, en
helmodell av kuttern Vanadis, konstru-
erad av Agerskov 1858.

Tioåringen slog ihjäl gäddan.

I förrgår, då en 10-års pojke från
Värmskog gick förbi Strandvägen på väg
till skolan, fick han i gräset efter sjö-
stranden se en gädda stå och sola sig i
det grunda vattnet. Gäddan hade troll-
den jagat småfiskt i solgasset och där-
för kommit så långt in på grundet.
Pojken sprang ett stycke från platsen
efter en brödrinna, vilken han drämde i
huvudet på gäddan, som därav blev så
vimmelkantig att hon vände buken i
vädrat. Pojken var inte sen att hugga
den och segerstolt bära hem den.
Gäddan vägde över 3 kg.

Imposant vägg.

Hansen som aldrig nåddes sätter The
Sphere som rubrik till denna mänskliga
bild. Det är kanske inte så lätt för lä-
saren att tyda den, men vi vilja stå
till tjänst. Betrakta bilen, som står
där, den är av vanlig storlek, och jäm-
för den sedan med den väldiga bak-
grunden, som är en vägg av korngar-
rad plåt. Den är ytterväggen till den
bangår i Karachi, där man hade tänkt
sig att brittiska luftskippet R 101
skulle ha vilat ut under sin resa till
Indien. Nu ligger det i öppna fältet,
huruvida den väldiga byggnaden skall
komma till någon användning.

En olycklig man.

I Finland är det betänkligare att inte
ha en titel än t. o. m. att skämma ut
denna. Därför ha även de gifte da-
merna begåvats med sådana, då titeln
"fru" är lika tarvligt som "herr". Följ-
aktligen har man där i landet "ingen-
jörkor", "direktörkor", "redaktörkor"
m. m., liksom man å andra sidan har
uppsjö på direktörer — en svaghet som
det även i vårt land skattas mycket åt.
Låt oss emellertid efter tysk källa
berätta, hur illa det höll på att gå en
titellös herre i Helsingfors.

Mannen ifråga hade en god och väl-
tjänad plats vid en fabrik men tyvärr
utan titel. Denna brist blev aktuell en
vacker dag, när husvärdens kom och
frågade, hur han fick lov att titulera
sin hyresgäst på den förteckning över
bussens invånare, som han skulle överta
upp i porten. Nu voro goda råd dyra.
Den titellose hyresgästen ville inte läg-
ga sig till med en titel, och värden läm-
nade honom ogillande och förvirrad.
En så konstig figur hade han aldrig
föret träffat på.

Samma dag gick hyresgästen till rek-
torsexpeditionen vid en skola för att an-
mäla sin son. Rektorn var älskvärdig-
ten själv, så att pojken var hjärtligt väl-
kommen och förhörde sig först efter so-
nens namn och så efter faderns namn
och — titel. Då den olycklige fadern
rodnade tillstod, att han saknade titel,
blev den stränge rektorn helt betänksam
och förklarade att i så fall kunde han
inte ta emot pojken. Den frispinnade på-
dagens gav dock fadern en frist på tre
veckor. Kunde han på denna tid inte
skaffa sig en titel, så fick pojken för-
skä sig lycka vid en annan skola.

Djupa nedsländ över alla motgångar
spelarade den titellose herre ut på
apptändaren, gick in på en restaurang,
tänkande sig med "akta fiska s. k. stark-
te" och blev därpå på lite bättre hu-
mor. Han till och med vislade en
stump, när han kom ut på gatan. Men
då var det färdigt igen. Gladhetstringen
observerades nämligen av en förbuds-
agent, som förde visslaren till polisten-
tionen. Och till och med där blev det
trassel med titelfrågan. Personer utan
titel kan vi inte registrera, grymtade po-
liskommissarien, det skulle bringa hela
vår statistik i oröda.

Efter förhöret fick delaktiga i v
återvända hem, och när han kom på
trappan föll hans blick på den nya för-
teckningen över hyresgästerna, som vär-
den nu hunnit sätta upp. Och där stod
vid hans namn en underlig titel: Dispo-
sitionör. Ja, naturligtvis var han dis-
positionör, fast han ej kommit att tän-
ka på det förut. Det var ju efter hans
dispositioner det arbetades vid fabriken!
Vi behöva väl inte utlyda, att pojken
omedelbart togs emot i skolan. Hur det
gick hos polisen, är däremot icke be-
kant.

Internationella klubben.

Vid Internationella klubbens nästa
samar i Konstmuseet på lördag kl. 8
e. m. kommer den amerikanska recitati-
trisen Miss R. L. Anderson från Boston att
giva en uppläsning efter ett intressant
och omväxlande program samt en del
nya poem på engelska språket. Därefter
följer pianosoli av dr E. Odencrantz, som
bl. a. spelar Liszts rapsodi nr 2, samt
sång av fru Sigrid Runnquist. Efter
sörén följer supé eller té för dem, som
så önska, samt dans. Även icke med-
lemmar äro välkomna som gäster.

Hyllning för Franska sko- lans föreståndarinna.

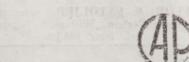

Lärarpersonalen i Franska skolan
hade nyligen anordnat en liten fest-
lig sammankomst på Skansens Nyloft
för att hylla sin avhållna föreståndar-
inna fruken Roullier. Skolans lära-
rinner hade på hennes initiativ fått
deltaga i sammans resa till Frankrike
tillsammans med de avgående elev-
erna i 8:e klassen. Under festen ro-
ade man sig med att återuppliva de glada
minnena från resan som man skämtade
över på båda vers och prosa. På franskt
mager sjöngs unison en för tillfället
färdigtan berömda, där resesvevtyren
passerade rart.

Fruken Roullier fick mottaga blommor
i mängd och många andra bevis på den
stora popularitet, hon åtnjuter.

Tjugutusen värdefulla mynt för ett altare.

Provinismuseet i Hannover har för sin
stora samling av medeltidskonst förvä-
rvat ett av de viktigaste bevarade ne-
dersachsiska konstföremålen från gung-
vans tiden, det berömda Bertram-altaret,
som salubädd i England. För att fi-
nansiera köpet av detta unika konstverk
nåddes museet realisera hela sin om-
fattande nederachsiska myntsamling,
vilken med sina långt över 20,000 num-
mer representerar ett betydande värde.
En mindre del av denna samling övertogs
av Keisermuseumet i Hannover, som
föret har en värdefull numismatisk
avdelning. Den största delen av mynt-
samlingen kommer dock att gå under
klubban. Sannolikt kommer denna auk-
tion att få rika rum i tre olika repriser.
Den första auktionsdagen blir den 24
november. Man väntar, att represen-
tanter för en mängd större in- och ut-
ländska museer skola infinna sig för att
söka komplettera sina samlingar.

För välklädda herrar

har C. A. F. sedan ett 20-tal
år tillbakat utgjort ett popu-
lärt ställe, dit de med förtro-
ende vänt sig, då ekiperings-
frågan varit aktuell. — Just
nu, då tiden för vinterkiper-
ingen är inne, bör Ni låta
C. A. F. visa Eder de senaste
nyheterna för herrgarderoben.

Kavaj- kostymer

i trevliga, moderna tyger och
modeller har C. A. F. oerhört
mycket att visa Eder av. Tre
populära prislågen äro Kr.
85: —, 110: —, 125: —.

Ulstrar

Bland de senaste inkomna nyheterna återfinnes
ett stort parti av de populära silvergrå ulstrarna.
Elegant kvalitetsulstrar i moderna modeller, av-
fodrade med siden till Kr. 125: — och 130: —
För övrigt äro snart samtliga prislågen mellan
Kr. 55: — och 185: — rikligt representerade.

CARL AXEL PETTERSSONS A/B

52 Kungsgatan Göteborg 24

Till fotgängarens räddning.

I London håller man på att pröva
denna nyupptäckta metod till fotgån-
gares skydd. Den består i en framställ
bilen monterad vals, som roterar i mot-
satt riktning till hjulen, och som sålun-
den stoppar upp farten, samtidigt som
den schasar undan den kullslagne fot-
gångaren.

En eremit i Skåne.

Mitt i den danska tätbebyggda de-
len av mellersta Skåne, närmare bestämt
mellan Eslöv och Ringsjö, bor en snart
70-årig jordbrukare under för vår tid
synnerligen primitiva förhållanden. Det
är nu omkring 28 år sedan hans moder-
dog, och allt sedan dess har han skött
sitt jordbruk alldeles ensam. Visserlig-
gen besitter han en riktig s. k. järnhäl-
sa, men det är ju klart att en person
vid så pass hög ålder icke kan ensam
sköta ett jordbruk om 25 told åker-
jord, varjämte 2 hästar, 5 å 6 nö-
tkreatur samt en del vln. Skötsel blir
också därpå. Man får emellertid ett
begrepp om vad en människa kan ut-
härda och tåla då man får veta att den-
ne man under dessa mer än 20 år levat
med ett sköta jorden, pass djuren, mjölka
korna o. s. v. Någon eldning har sål-
lan eller aldrig förekommit, men man-
nen är så härdad, att han året om kan
gå barfota, även om det är aldrig så
kallt. I bostaden ser det allt annat än

inbudande ut, och någon egentlig mat-
lagning kommer givetvis icke i fråga. I
sitt arbete med djuren vanbar han om-
kring klädd i trasor, som sammanhål-
las med ett snöre bundet om livet. Att
börja med hade han sitt jordbruk skuld-
fritt, men så småningom har han nöd-
gats taga inteckningar, så att fastighe-
ten nu är intecknad nära nog till sitt
värde. En del av jorden har fått ligga
för föfot och en del av gräddan blir
aldrig härgad. Jorden har under tiden
blivit i hög grad hemängd med ogräs.
Den gamle eremiten har i dagarna
bytt sitt jordbruk mot ett småbruk på
några tunnland men skall bo kvar på
den gamla gården till nästa vår.

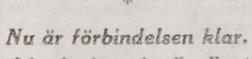
NORDINGS eau de cologne

UTLÄNDSKT SKILJEMYNT

Köpes till högsta kurs.
Köper och säljer utländska valutor
samt inlöser rescheckar.
VAXELKONTORET, Centralstationen.
Tel. 167 34. Gettrid Lindberg. Tel. 167 34.
Exp.-tid 8-21. Sönd. 8-14.

En filosof.

Fackmannen uttalar sig: — Luftskepp
och flygmaskiner äro absolut skya,
men vädrat är ju inte helt att låta på.
(Oslo Illustration.)

Nu är förbindelsen klar.

Sedan den 1 nov. har Nya Varvets
radiostation ivid Göteborg provkört
sina nya kortvägsändare, och då de
uppnådde resultaten varit synnerligen
goda, torde den nya anläggningen in-
om kort tagas i bruk för regulär traf-
fik. Nya Varvet får därigenom möj-
lighet att meddela sig direkt med sve-
nska fartyg, varhelst de än befinna sig
på världshaven, förutsett att vederbö-
rande fartyg äro utrustade med kort-
vägsstationer.

Redan med den "gamla" kortvägsän-
daren — citatlonstecken kommer av att
gamlingen, som nu skall ersättas, inte
varit i tjänst mer än två år — kunde
Nya Varvet komma i förbindelse med de
svenska långfärdarna nere i Australien
och på Stilla havet, men på grund av
den ringa effekten lämnade trafikskär-
heten på de långa distanserna en del
övrigt att önska, varillt kom det för-
argliga faktum, att stationen inte höll
konstant våglängd, vilket ju är av sär-
skilt stor betydelse vid kortvägstrafik.
Under de senaste sju månaderna
ha därför arbetena pågått med att byg-
ga en ny kortvägsändare utvid Nya
Varvet. Den nya anläggningen har le-
vererats av Marconi, och från den
svenska telegrafnätverkens sida har
kontrollen utövats av ing. Esping.

Medan den gamla kortvägsstationen
endast hade en effekt på 0,5 kilowatt
får den nya en effekt på 1 kilowatt el-
ler jämt dubbelt så mycket. Vidare
hade den gamla stationen endast en nät-
väg på 36,4 meter, medan den nya där-
till skall sända på en dagväg på 17,32
meter. På grund av sändarens kon-
struktion har det varit nödvändigt att
förlägga mottagaren till Kungsbaka,
där telegrafverket ju tidigare har sin
mottagningsstation för Amerikatrafiken
på Grimetonleden. För Nya varvet är
detta naturligtvis ett stort plus, då sta-
tionen härnäst samtidigt kan köra
med 600-metersändaren och kortvägs-
ändaren och sålunda snabbare än nu
avverka trafiken. Även trafiken på
600-metersvägen sker som bekant sedan
1927 genom försändare från Nya varvet,
och den gamla gränsändaren står endast
i reserv.

Den kända juvelerfirmans Franz Holm återinflyttad i går i sin gamla lokal i hörnet av Kungsg. och Vasagatan.

Som framgår av dagens annons
är både det yttre och det inre fullstän-
digt moderniserat efter nutidens alla
krav på en modern affärslokal. Firman
kan i dagarna föra sitt 20-årsjubileum,
då det var den 12 december 1910 hr
Holm startade densamma. Genom att
alltid föra goda varor har firman för-
skaffat sig en stor kundkrets.

Rond HÄNDER

Knappast inom något arbete
undgår man att smutas med
händerna, så att de ej kunna
rengöras med vanlig tvål. Men
medge, att det är föregångligt att
så omkring smutsig. På varje
verksamhet, garage, kontor m. m.
i varje hem bör finnas hand-
rengöringsmedlet

Flavoline

Ensamförläggare:
A.-B. Harald G. Dufva, Sthlm.

Vi ha flyttat tillbaka till vår gamla lokal

JUVELERARE
Franz Holm
61 Kungsgatan 61
(Hörnet av Vasagatan.)

Efter ombyggnad står
vår förtvrande lokal
färdig att i moderniserat
skick mottaga våra ärade
kunder. Alla som söka kvali-
tetsvaror från branschens
förmästa fabrikante-
hälsas välkomna att bes-
vart stora nyinkomna la-
ger med talrika nyheter.
Gör oss redan nu ett be-
sök att planera julens
inköp.